

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Biztosítási árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K —
1 évre	1 K 80 .	1 évre	3 . —
1 évre	3 . 80 .	1 évre	6 . —
1 évre	7 . 20 .	1 évre	12 . —

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes szárok kaphatók: a dohányszárdékban.

GRÓF URAK

fényes kardnyelvekkel vörös csikokat potoztategymás mágnásfehér bőrre. Gróf urak harapós haraggal agyarkodtak egymásra egy álló óra hosszúig. Finom gróf urak duhaj lábdobogással mérték egymásnak a suhogó szablyát. Tépték, vágták, marták egymást éles acélfogakkal, szurdaiták öldöklő szemekkel, vadították vérre éhes lihegessel. Nagynevű, nagymultu, kimért, kivasalt megnevelt, finom, kényes gróf urak.

De Krassó-Szörényben is folyik a párbaj. Sokan, görnyedthátú parasztok, elaszott vénasszonyok, laposra szívott mellű menyecskek, óbégátó csemeték egy ellenséggel küzdenek. De jaj nekik, ellenségünknek Éhség a neve. Mult tavaszon, alighogy nyitogatott az idő, orkános istenitélet tépte meg a falvakat. Azután árvíz vitte el a vetést és vetette be kőmagvakkal a földet. Ami megmaradt, azt rothadás fogyasztotta, fagy legelte, jég learatta. A szomorú házakba fázás és inség mellé bekopog a fekete vendég: az Éhség.

Éhség? Az étvágy szakácsa. Kibélelt polgárok, rosszgymoru lateinerek, unatkozó mágnások kedves vendége. Ha te megjelenesz, mily kívánatossá teszed a kispörköltet a pohár sörrel; a párolgó levesillatot az abrosz fehér mezején; az omlós sülteket, édes tésztákat, a pikáns mártást, csipős sajtot, nehéz és tüzes borokat. Mily nagy művész vagy te! Megizesited az egyszerű ebédet, pompás falattá

varázsolod a hajában főtt krumplit és nagyszerű csemegevé a ládafiában száradó falat kenyeret. Éhség, napjában háromszor jóllakó ember éhsége. Te nem vagy éhség.

Az éhség ott lenn, Krassó-Szörényben lakik. Se hus, se leves, se kenyér, se krumpli. Puliszka dohos kukoricalisztből, de az se elég. Búzós kaltyibákban koplalásban kiszáradt alakok várják a reménytelen holnapot. Várják, hogy országoló nagy urak, parancsoló hatalmasok kezükbe adják a végső falatot, amit a keserves esztendő a szájukból kiűtött.

Az országos nagy urak pedig kenyér helyett kardot ragadnak s éhes szájak betömése helyett piros sebszájukat lyukasztatnak egymás husában. A jóllakott polgárság pedig ronda röhejjel kéjeleg a heccen és pártállása szerint kárörvend az egyiken és magasztalja a másikat. Krassóban pedig dohos kukoricától Isten képére teremtett emberek pellagrát kapnak, gyerekek éhségtől sirnak, kidülledt szemű és állatíva butult arcu alakok támolyognak. Pfüj nagyurak, akik ilyenkor lovagok vagytok. Pfüj mágnások, akik ilyenkor kardcsörtetők vagytok. Pfüj polgárok, akik ilyenkor röhögő publikum vagytok. És pfüj lapok, akik ilyenkor azon veszekedtek, hogy sötétben, vagy villanyfényvel történt-e inzultus és nem ordítottok, nem üvöltötök, nem jajgattok tele egy országot. De nem baj. Mily meghatottan olvassák majd a farsangban az éhségtől elpusztultak a javukra rendezett jótékonycélu bálók megjelentjeinek káprázatos névsorát.

tultak a javukra rendezett jótékonycélu bálók megjelentjeinek káprázatos névsorát.

—más.

A TALMUD és a zsidószelem.

(Folytatás.)

Nagy önmegtágadás kellett ehhez, — de a törvény szigoruan parancsolt és semmi sem szilárdítja meg a jellemet, mint az önmegtágadás és semmi sem győzi le úgy a szellemi tonyóságot, mint a kívülről való tanulás.

És a szívós talmudtanulmányoknak megvolt az eredménye. És ez bizonyos iskolázottság az egész férfinemnél; a nők nem végeztek talmudtanulmányt. Az emlékezőtehetség rendkívül kifejlődött; az öregapa ugyanígy s ugyanazt tanulta, amit az unokája; a szellemi munkára való rátermettség öröklődött, a jellem a folyton egy dolggal való foglalkozás folytán szívós lett; a közönyt a szellemi munkára való frissesség váltotta fel. Az örökös, a folytonos csaknem egyirányu munka a zsidó szellemet bámulatosan sokoldalúvá és találékonyvá tette. Innen van az a bizonyos és sokszor szembetűnő szellemi fölény, a kiváló okosság, a kutatás hajlam, bizonyos jogi ügyesség, a jogcsavaráshoz értő irtalag. A legjobban szerkesztett törvény kerítésében is észreveszi a zsidó szem a parányi nyílást, melyen át ügyes tágitással kibújhatik; ez a rabulisztikus szellem teljesen a talmudtanulmány eredménye. A zsidó komoly elmésséggel tud hiábavalóságokon élcelődni s hamar észreveszi mindennek saját javára kiaknázható gyengéjét. Mennyit tud tenni e nép, ha hozzáfog valamihez! S mivel tehetségét igen gyakran a rosszra, a bűnre használja, mily kétségbejítő károkat tud okozni! Pld. az erkölcstelen sajtó által; a leánykereskedés üzelmeit mily lángészre valló módon tudja palástolni!

A talmud tehát fontos szellemi támpont lett a zsidó nép életében. Ez adott neki erőt az összetartásra, az ellenállásra; folytonos tanulmányozása megővta őt az

eltompulástól, az eldurvulástól, a barbárságtól. Ez fejlesztette ki benne azt a három dolgot: az összetartást, a szorgalmat, s az egymás között való becsületességet, mely három dolog Rotschild saját szavai szerint a Rotschildi vagyont megszerezte.

Látnivaló, hogy nem is egészen a talmud, hanem inkább a tanulmány módja: az egy tárgyba való elmélyedés, az észnek szigoruan egyirányu munkára való korlátozása, a sok kívülről való tanulás, ez csinálta ki a zsidó szellemet. Csakhogy a kizárólag értelmi foglalkozás az érzelmi élet rovására történik; a folytonos észbeli munka a szív érzelmeit kiszárítja; így történt ez a zsidóknál is. A kicsinyes, törpe szellemű talmud s a vele való csaknem folytonos foglalkozás a zsidó férfiak szívét és lelkét kiszárította; bár szellemük csiszolódott, értelmük élesedett, azonban a szív hideg maradt; az igaz, a szép jó után való vágytúze nem tudja többé hevíteni. Ezért tapasztalható a zsidóknál az a feltűnő feleletesség, az az éleselméjű, éles és különös játék a dolgokkal: letárgyalás, véleményadás, elítélés, anélkül, hogy kedvük volna a dolog mélyére hatolni. Mai nap ugyan a zsidó nevelés már megváltozott, eltért a régi iránytól, megmaradt azonban ősi örökségkép az a bizonyos lelki sivárság; a mely tudományok temploma zárva marad előtük; igen sokszor hallani, hogy a zsidók hiájával vannak az eredeti nagy gondolatoknak; ők csak ügyes hazalók mas nép szellemi termékeivel, ők csak ügyes fényessamuk. Azonban igazi költői zenei festői, szobrászi tehetséget igazi kutató lángészti nem tudnak felmutatni. Pedig a régi zsidó nép nemes szívű gazdagérzelemvilágú nép volt; naplányben járt már, midőn másnép még csak a sötétben botorkált; kultúrmp volt egy barbár világ közepette. Salamon királyuk lángészrel még ma is regelnek az arabok. De a kicsiny szellemű rabbinusoktól szerkesztett talmud, s annak lélekötő tanulmánya sivárrá tette egykor virágzó szellemű életüket. Sőt, kik egykor oly megértő és hívő lelekkel fogadták a teremtés történetét ők az utódok még csak nem is sejtik a keresztény eszmék nagyszerű gondolatmélységet; es annál kevésbbé értik.

Szóval a szellem és szív a zsidó

Sövegjártó János hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,
AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

népnél már nem természetes többé. S mivel a vallásos érzélem, az égiekért való lelkesedés nem bírja többé szívüket lángra gyújtani, azért az ember és ösztöne: az önzés igen könnyen meghódítja lelküket. Ehhez járul még elzárkózásuk mindentől, ami nem zsidó. Ez párosulva az önzéssel arra indítja őket, hogy minden nemzsidó dologból minél több hasznot huzzanak, minden dolgot kiaknázzanak, anélkül, hogy saját életükből, vagy lényükből valamit feláldoznának, vagy kockára tennének. Ezt eddig minden nép észre is vette; innét van az ellenszenv a zsidószellem iránt. Ezen ellenszenv alapja tehát az a sajtáságos helyzet, melyet a zsidók maguknak minden nemzsidó ellenében teremtek.

A régebbi vallásos korban egy és ugyanazon vallás összekötő kapcsai, mintegy nagy szövetségben tartották össze az embereket; a zsidó szellem tulajdonságai pedig az állam szolgálatára alkalmazták. A legújabb korban a kereszténység meggyengült, a vallásos érzélem összetartó kötelei meglazultak. Ezt a gyengülést, a kereszténység romlottságát a zsidóság pompásan fel tudta használni a maga javára; zsidósága jelme felülmúlta erőben a keresztények gyenge jellemét, összetartása lényes pozíciókat, nagy gazdaságot teremtetett a laza keresztény világban. Felfedezte, hogyan kell a korrupt népet csiklandozni, hogyan kell a rossz szenvedélyek felgerjesztésével és apólasával remek pénziorásokra szert tenni, hogyan kell tervszerűleg egy országot még korruptabbá tenni. Mindeme bajok az előidéző ok megszüntetése segíthet. A keresztény korruptió nyitott utat a bajoknak, a keresztény erényességnek kell azokat orvosolni. A fenséges keresztény tanok és eszmék egy pogányvilágot emeltek ki egykor a süllyedéssből! És erejük most is meg van!

Kanakucz.

Templomgyalázó gyermekek.

Tegnap délelőtt 18 felsővárosi gyereket idézett maga elé Zavaros rendőrkapitány. A gyerekek 8-14 év között váltakoztak. Bűnik a szociáldemokrata vezérek maszlagjaiból tráplálkozó istentől elrugaskodott vallásgyalázó elvtársaktól is sok lett volna. Vátsótság, pajtkosság, szülői elhanyagolás folytán annyi piszkos iolt rakódott fiatal lelkükre, hogy az minden fehérséget, Isten, tanító, szülő iránti tisztelőtérzést kiolt belőlük. Állandóan a felsővárosi templom előtti ligetben lopták a napot és néhány kamasz biztatására állandóan bemocsokolták a templomot. Istennek házáat, amely előtt szülei, rokonaik és minden tisztességes katolikus hívő megemeli a kalapot. Egyik mise alatt macskazenét rendeztek egy kóvácsinas kezdeményezésére. Lármáikkal állandóan zavarták az istentiszteleteket s nemcsak kívülről dobálták sárral s rajzol-

ták, firkáltak tele a templomfalát, hanem bent a templomban is a legocsmányabb gyalázkodásokra vetemedtek.

Zavaros kapitány 3 csoportra osztotta a gyerekeket. A 8-9 éveseknek inkább a szüleit dorgálta meg, de a nagyobbak által elrontott gyermekeknek is a lelkükre beszélt. A 10-12 éveseket s különösen a 12-14 éveseket pedig olyan szigorú megdorgálásban részesítette, hogy a felsővárosi templom környéke legalább két esztendőre tiszta lesz az apró csirkefogók garázdálkodásaitól.

Halálos szerencsétlenség a vasuton.

Alig pár napja, hogy Frank János helybeli vasuti fékező két kocsi ütközője közé került, most ugyanazon módon halálos szerencsétlenség történt a vasuton.

Szerdán déli 12 órakor a helybeli vasuti állomáson egy vonatot állítottak össze. A munkánál segítkezett Kis János 40 éves maroshégyi lakos kocsi-kapcsoló is, aki a kocsi között járt a sorra s az összekapcsolást végezte. Egy álló kocsi felé lassu mozgásban közeledett egy másik és dacára, hogy már csak 45-50 cm. köz volt a két kocsi ütközője között, Kiss János ahelyett, hogy lehajolt volna, egyenesen akart közöttük elmenni. Vétkes könnyelműségért életével fizetett. Az ütközők a vállánál fogva összeszorították s mikor az erős ütközés folytán a kocsi ellenkező irányban visszaszaladtak, a lökőerő egy árokba vetette a szerencsétlen embert.

A szerencsétlenségről értesítették a mentőket és a rendőrséget, ahonnan Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány ment ki a helyszínre. Kis Jánost a mentők a Szent György kórházba szállították, de alighogy odaértek vele, meghalt. Felesége és két árvája maradt.

Haláláért, mint az eddigi vizsgálat megállapította, senkít sem terhel felelőség. Saját maga gondatlansága volt oka szerencsétlenségének. A kocsi-kapcsoló teendőire vonatkozó szabályzatban ugyanis elő van írva hogy csakis lehajolva, az ütközők alatt szabad a kocsi közé menni. Kód sem volt, sikos nem volt, az áldozat jól láthatta az ütközők közötti távolságot, mégsem hajolt le az előírás szerint.

Általánosságban azonban hibás a vasuti vezetőség is. Bárki aki az állomáson megfordul, kocsi-kapcsolókat alkalmával számtalanszor láthatja, hogy a kapcsolók egyenesen mennek be a kocsi közé. Ezt a vasuti tiszték is láthatják, nekik tehát fel kellene jelenteni az ilyen akár virtuskodó, akár könnyelmű kapcsolókat. Nehány szigorú büntetéssel el lehetne riasztani a nagyobb részt családos személyzetet ettől a veszedelmes szokástól.

TEJCSARNOK.

Nemcsak vizezni, de lefölni sem szabad a tejet. Ezt bizonyítja a rendőrség legújabb ítéleteinek alábbi sorozata.

Kő Jánosné Major-utca 3. szám alatti lakost hamis tej forgalombahozataláért 50 K pénzbüntetésre és a költségek megfizetésére ítélte a rendőrség. Az ítélet jogerős.

Cser Palkovics Józsefné Sálétron-utca 16. szám alatti lakost mindössze 2 liter vizes tej forgalombahozataláért 30 K büntetés és a költségek megfizetésére ítélte a rendőrség. Jogerős.

Kalmár Istvánné mohai asszony lefölnésért és forgalombahozataláért 70 K. büntetés és költség fizetésére ítélte a rendőrség. Jogerős.

Szabó Lajosné sz. Tóth Julianna mohai lakost a tej piszkos vizzel való hamisításért és forgalombahozataláért

250 kor.

pénzbüntetésre, a költségek megfizetésére és az ítélet hirlapi közzétételére ítélte a rendőrség. Jogerős.

Hajdina Istvánné sárszentmihályi lakost lefölnésért és forgalombahozataláért 70 K, büntetésre és a költségek megfizetésére ítélte a rendőrség. Jogerős.

Szombati Józsefné szabadbattyányi lakost lefölnésért és forgalombahozataláért 70 K büntetésre, és a költségek megfizetésére, hamis név bemon-dásáért pedig külön 15 K pénzbüntetésre ítélte a rendőrség. Az ítélet telebbezett.

Városi ügyek.

Az átírási illeték mint új jövedelmi forrás, nagyszerűen beütött. A múlt év februárjától december 31-ig a most elkészült kimutatás szerint 34000 koronát jövedelmezett a városnak.

Csendőrséggel szeretné a város a külterületet őriztetni. Nagyon kevés a rendőrünk, szükség volna erre az újításra. Mint most értesülünk, már a legközelebbi napokban ülést tartanak ez ügyben.

A programbizottság és a vezetéklí bizottság szintén ülése készülnek. Ez utóbbinak különösen sok és fontos elintézni valója lesz. Jó lenne, ha a bizottság tagjai is előre készül-nének egy kicsit erre az ülésre.

A városi albizottságok kiegészítése. A januári közgyűlés feladata lesz a múlt évben megüre-

sedett albizottsági helyek betöltése is. Az erre elkészített tervezet a következő: A központi választmányba dr. Rádai helye töltendő be. A gazdasági szakosztályban Fejérvári Hübner Károly helyébe a gazdasági felügyelő kerül. A javadalmi bizottságban Sommer Mór, a jogügyi bizottságban dr. Rádai Lajos helye üres. A költségvetési és számadási bizottságban Winkler nyugalmazott főmérnök helyébe az új főmérnök, Varga Elemér kerül. A középítészeti szakosztályban Hübner helyébe a gazdasági felügyelő, Winkler helyébe Varga kerül. A közbizottságba beosztják Farakas Gyula törvényhatósági és Weszely F. Ernő városi állatorvost. A leltározási bizottságban is helyet kap az új főmérnök. A nyugdíjfelügyelő bizottságban dr. Rádai helye vár betöltésre, a pénzügyi bizottságban pedig Barnai Ignác és néhai Sommer Mór, a programbizottságban ugyancsak a dr. Rádai helyét töltik be és Winkler helyébe Vargát választják. Apóthitelektárgyaló bizottságban Sommer Mór és Rádai helye üres és Winkler helyett Varga kerül. A számvizsgáló bizottságban Sommer helye üres. Betöltendő még a Rádai helye a vízvezetési és közegészségügyi bizottságban.

HIREK.

Naptár.

Január 9. Csütörtök.
R. Kath.: Julián vt.
Pro: Julián.
Gör.: István fődiák.
Nap kel: 7 ó. 48. nyugszik 4 ó. 26.
Hold kel: 9 ó. 25. nyugszik. 6 ó 16.

Farsangi naptár.

Január 11. "Egyetértés" torna-csapat táncestéje Szent Imre-tarom.
Január 18. Délivásutak Testadó Körének táncestéje. Magyar Király.
Január 22. Belv. Kath. Kör. irodalmi estéje.
Január 25. Vörös Kereszt teastéje Magyar Király.
Január 26. Munkás-Dalkör táncmulatsága, Magyar Király.
Február 1. Korcsolya Egylet bálja. Magyar Király.
Február 2. Szentkoronás Vasutas Szövetség bálja. Magyar Király.
" Kath. Legényegylet táncfűzőkéje.
Február 3. Belv. Kath. Kör. teastéje.

— **Nyugalomba.** *Juth István* városi főszámvevő tegnap délelőtt beadta a nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A köztisztviselő letben álló tőtisztviselő 28 évi szolgálat után betegsége miatt kéri nyugdíjaztatását.

— **A hadtestparancsnok látogatása.** Terstyánszky Károly a IV. hadtest új parancsnoka í. hó 10-én városunkba érkezik és az itteni katonaság felett szemlélet tart.

A népakadémián Hálnok Béla hitoktató tartott előadást vizkeszei napján. A hallgatóság figyelmét mindvégig lefűtő előadás tárgyát a nevelés illetve az önévelés köréből vette és az életből vett példákkal mutatta meg, hogyan alakíthatja ki önmagában a nemes, jellemes, szép életet mindenki, ha az erős akarattal és mindig, ur a háznál. Előadás után a „Katonaság” c. vigjátékban mutatkoztak be a műkedvelők. Pál Etus ügyes játéka egészen elfeledtette, hogy műkedvelő előadást látnak olyan kifogástalan alakítást adott; Escher Ilonka szintén jól beletalálta magát a fiatal özvegy szerepébe. Illy Jóska nemcsak szereptudásával, de jó játékkal is részolga a dícséretre. Csizmas János egyik legjobb szerepe volt az őrnagy alakja, Gebauer Feri is jól megálta a helyét, Böhm Jani pedig minden jelenetével derűltséget kellett. A népakadémia természetesen megtöltö a közönségnek egy tanulságos és tisztességesen szórakoztató előadásban volt része.

A Múzeum szabadtanítási előadása. Ez az előadási ciklus ugyilatszük megtudta nyerni a közönség érdeklődését, mert a szombati, harmadik előadásban is megtelt a gimnázium díszterme. Lauschmann Gyula dr. tiszt főorvos tartott előadást a kolera-ról és akikt ott voltak, egy kellemes és tanulságos estének voltak részesei, mert az előadó ezt a száraznak látszó témát olyan kellemes részekkel fűszerezte, hogy szórakozva tanult a hallgatóság. Indiát, Kazinczyt és a helybeli Szent Háromság szobrot is ügyesen beleszította az előadásba, szemtől szembe megismertük ezt a veszedelmes elenséget: mi voltát, az óvó intézkedéseket, főleg a tisztaságot s az ivóvizet s mikor vége volt, a háromnegyed óra hosszat tartott előadás szinte rövidnek látszott, a képek csak megkönnyítették a tárgy megértését. A legközelebbi előadást szombaton fél hatkor dr. Horváth István tartja „Az elektromosság alkalmazása a gondolatközlésben” címen.

Társasvacsora. A folyó hó 12-én tartandó hangverseny után a zenekedvelők egyesülete illusztris vendégművészenek Hubay Jenőnek tiszteletére társasvacsorát rendez a „Fekete Sas” szállodában. A társas vacsorán, melyen nők is részt vesznek, egy teríték ára 5 korona. A részvételre Schmelzer Jákó nádor-utcai üzletében e hó 9-én délután 5 óráig lehet jelentkezni.

A palotavárosi kath. kör. 6-án tartotta évi közgyűlését. Szuborits Jenő apátkanonok ur elnökletével. A nagyszámban összegyűlt tagokat szeretetteljesen üdvözli az elnök. Utánna Papp Lajos köri titkár olvasta fel beszámolóját illetőleg jelentését a kör működéséről.

Ezután a tisztújítás következett. Szuborits Jenő apátkanonok urat kéri a kör, hogy ismét fogadjja el az egyházi elnökséget, mely kérésnek a nemesszivi apát szívesen tesz eleget s egyuttal, mint eddig ugy most is 100 koronát adományoz a kör céljaira. Egyházi alelnökké Kisteleki István plebánost választják

meg nagy lelkesedéssel. Világi alelnök Németh János v. b. c. lesz. A útkári tisztséget pedig Papp Lajosra bízzák. Majd a pénztárnokot, könyvtárost és a választmányi tagokat választják meg.

Ezután az újonnan megválasztott elnök Szuborits Jenő, lelkes és nagy lendületű beszédében buzdítja a kör tagokat a kath. kör látogatására és a keresztény eszmék terjesztésére. A nagyhatású és magasszárnyalású beszédet szűnni nem akaró éljenzéssel fogadták. Végül Kisteleki István közvetlen és szép szavakkal jelöli meg a kath. kör útját, melyen haladnia kell, ha azt akarja, hogy életképes legyen s a hazának és az egyháznak javára váljék. Ezzel a gyűlés az elnököt és az alelnököt lelkesen éljenzve véget ért.

Jótekonyság. Grünfeld Pál és Grünfeld Ignác helybeli lakos nagybirtokosok 100 zsák burgonyát és 34 köbméter fát adtak a város szegényeinek. A nemes tett nem szorul dícséretre.

Házvétel. Berveiler János, helybeli egyenruha szabó megvette Szakolczay Lajos Budai-ut 22. számú házat 54.000 koronáért.

Táncfűzérka. A szefehérvári, kath. legényegylet f. hó 12-én Táviráda-u. 6. sz. helyiségében zártkörű táncfűzérkét tart. Belépődíj csak meghívóra adunk. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenkint 40 fill.

A pákozdi körorvosválasztáshoz egy új közegészségügyi törvény értelmében az alispán Kornis Boldizsár tb. főszolgabíró vezetésével Tóth János és Zaitz Gusztáv pákozdi, Bóné Gyula és Szöllösi Géza gárdonyi és Meszlényi István velencei lakosokat küldte ki.

A tóvárosi katolikus körben ma d. u. 6 órakor, Papp Lajos belvárosi káplán tart előadást.

Sorozások a megyében. Fejérmegye 1913 évi újoncsorozási tervezet már elkészült s eszenrt február 28 és április 16-a között lesznek az idej sorozások és pedig először a móri, utána a székesfehérvári, váli, adonyi és végül a sárbogárdi járásokban.

Dalestély. A székesfehérvári munkás dalkör f. hó 26-án tartja táncal egybekötött dalestélyét a Magyar Király nagytermében. A dalestély iránt már most is nagy az érdeklődés.

Felolvasás. A tóvárosi kath. testvéreink tudomására hozzuk, hogy f. hó 9-én csütörtökön este 6 órakor felolvasás lesz.

Figyelemztetjük olvasóinkat, hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet, árpadarát, vagy bármilyen más vörménék, okvetlen keressék fel *Deutsch Aladár Simor-utca 5. sz. alatti* fűszer és liszt üzletét, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogram buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 32 fillér.

Vadászterület bárbeadás. Lovasberény község vadászterületét a tegnapi árverésen Németh György budapesti lakos vette bérbé 6 évre 1800 K-ért.

Makulatur papir szerkesztőségünkben eladó.

Az elkeseredett menyasszony. Tegnapelőtt a csutóra, temetőben izgatottan járkált fel alá egy fiatal leány. Kezében egy bádögögre s abban marolug volt. Öngyilkos akart lenni. A temetőőr nem értett egyet a leány bánatos hangulatával, odament hozzá és kiűtötte kezéből a bögret és jelentést tett az öngyilkossági kiserletről a rendőrségen. A leány, L. K. a rendőrfőkapitány előtt sirva panaszoita el, hogy völegénye olyan familiához ment látogatába annellyel ó haragban áll s ez annyira elkeserítette, hogy meg akart halni. A főkapitány a lelkére beszélt a leánynak, aki megfogadta, hogy kivéri fejéből az öngyilkosság óstoba gondolatát.

Halál-Ital. A lugkóldat megint megölt egy kisgyermeket. Özv. Gál Józsefné Selyem-utca 34 szám alatti lakos bejárónó kedden délután elment egy helybeli uri családhoz a szabadságon levő cselédet helyettesíteni. Hogy távollétében otthon báj ne érje gyermekeit, magával vitte 7 éves leányát és másfél éves Józsikáját. Gálnénak el kellett menni valami üzletbe s azalatt a gyermekek a konyhában maradtak. A háznál néhány nappal előbb surolás volt s a megmaradt lugkóldatot a cseléd egy szekrény ajtajában helyezte el. A kis Józsi gyerek megtalálta a mérget tartalmazó poharat s kiitta a lugkóldatot. A szerencsétlen gyermek szerdán reggelre meghalt. A hatóság megindította a vizsgálatot.

Botrányos részeg. Krausz Dezső, várpalotai házuó tegnap a helybeli állomáson részegségében nagyarány botrányt csapott. Mentőkoscsin szállították be a rendőrségre s kijózanpósa után itélkeznek felette.

Mindenemü drogeriai cikket ALBA drogeriában vögyünk.

Irodalom.

Alapismertetek az iparostanonok számára. Irta Aranyos-rákosi Csipkés Gyula, ipariskolai szaktanító, m. kir. tart. honvédfőhadnagy.

Azt hiszem, kevés város dicsekedhetik azzal, hogy olyan intelligens, művelt tanítói kara legyen, mint városunknak van. Már nem egytől jelent meg szakmunka, kézikönyv, vagy valami praktikusabb tanítási módszer, számológép stb. Ujabbán Csipkés Gyula városi elemi iskolai tanító és az ipariskola szaktanítója erősítette meg jóvöleményünket kartársaival az Alapismertetek az iparostanonok számára című tankönyvével.

Az ügyesen, dióhéjban szerkesztett tankönyv mintegy kis lexikon nyelvtani, éleltani, eletrajzi, földrajzi, kereskedelmi, történelmi és egészségügyi dolgokat foglal magában negyvenhárom oldalnyi terjedelemben. Ügyesen van rövidesen összefoglalva a kiváló magyar iparosok életrajza, a földrajzi és a történelmi rész. Az élet iskolája és az egészségügyi tudnivalók azonban kissé nagyon is dióhéjas.

Pedig mindkettő égetően szükséges és fontos a jövő ipar embereinek. Az okos életmód és az egészség mindennek az alapja, ezek nélkül kulturáról, igazi kulturáról nem beszélhetünk. A szerző a rövidséget, a tacitusi szűkszavu, de tartalmas, velős előadást tartotta szem előtt s ezért zsugorította össze csak pár oldalra ezt a két horderejű kérdést. Pedig itt jobb egy kissé liviszkodni. A könyv ára 60 fillér, kapható a szerzőnél. (.)

Színház.

1913. Január 7.

A miniszterelnök. Nagy Endre komédiája három felvonásban. Nagy Endre, akinek kapacitását kétség kívül el kell ismerni, a miniszterelnökben a társadalomnak komikusan fonák felfogását iparkodik pelengérré állítani. A téma határozottan a legjobb vigjáték megírására való, amely a közönséget a pukkadásig megtudná nevetetni, Nagy Endre azonban erre minden kapacitása mellett is még kissé gyenge. Ha szatirában írja meg, feltétlenül több babért arat, mert abban az erős színezés nem válik izléstelenséggé. Másodrendű vigjáték feldolgozásban azonban egy jó részben neveltető pikantéria lesz belőle, amit rendezett esztétikai viszonyok között el szoktunk engedni. Vagonszámra lehet a társadalom félszagségeit, szállítani vigjáték témára, mikor azonban a társadalmi félszagság az erkölcstelenségben kulminálódik ki, ennek az ostorozásához elsörendű művészi kéz, akarom mondani toll kell. Szóval a miniszterelnök korrekter akar lenni, ami mindenesetre dícsérendő, kár azonban, hogy csak a jobb felfogású tanítványok tanulhatnak tőle, mert a tucatdiscipulusok csak egy kis jobbvertü históriát látnak benne. A meseje a következő:

Bercey gróf miniszterelnök (Déri) valami pezsgős vacsora után a Róza nénihez akar menni, megfellelkezve a lakásváltozásról, Benke (Szántó) kishivatalnokhoz vetődik be, ahol a feleséget (Jávort) egyedül találja. A kellemetlen lévés és a pezsgő, no meg aztán a csinos feleség kerek visszautasítása a vérmes miniszterelnöknl egy kis ájulást rögtönöz. Budapesti szokás szerint a mentőtől az élelmes ríporterig mindenki a házban terem, iparkodnak elsimítani a dolgot, azonban még jól fel sem oszudnak a törtétekből, a rikkancsok már árulják és kiabálják a szenzációt, Benkének hozzzerre jó dolga lesz. Mindenki egyeztetül fordul protekcióért, jövedelmező igazgatósági állásokat kap gazdag ember lesz. Ha a miniszterelnököt a guta télyeg meg nem üti, talán a barsónyszekig is fellelmeddik. A miniszterelnök gutája azonban Benke karrierjét is agyongutázza.

A vigjátéknak, komédiának első feltétele, hogy karikacsapás módjára menjen az előadás. Ez mint mindig, ugy most is hiányzott, ami természetesen a darab rovására megy. Több próbát és még több tanulást ajánlunk. A szegény sugó rendszerint a végkimerülésig dolgozik. Jávort, akit oly ritkán láthat a közönség a deszkákon, jól játszott, Szántó szintén, pedig sokszor kell a sugóra sóvárogva tekintenie. Köhalmi elég tipikus Grünfeld volt. Fekete fokmérője újabbán depresszáll. Benes túlságosan affektálta a kegyelmes aszszonyt, Zilahy mint rendezes, vesmérőleg játszott. Déri keveset, de jól szerepelt.

A játékkal általában az 1912/1913 évi szezonban meg lehetünk elégedve, mert tetszik tudni szerényeknek kell lennünk, mint Benkének a miniszterelnök elájulása előtt. (.)

Szerkesztői üzenetek.

Királyköz. Panaszát szívesen szövatesszük, ha megírja a nevét a szerkesztőség számára. Névtelen leveleket azonban nem vehetünk figyelembe.

Fejérmegye alispánjától.
Szám: 15003/1912.

Versenyárgyalási hirdetés.

A vármegyei szót György-kórház évi 4—5000 koronát kitevő ágyemű és fehérnemű szükségletének hosszabb időre (esetleg 5 évre) leendő biztosítása céljából versenytárgyalást hirdetek.

Az 5 évi átlag alapján szerkesztett hozzávetőleges szükségleti kimutatás irattáramban, egy ez, mint a használatban levő minták a kórház felvételi irodájában tekinthetők meg.

Az ajánlatoknak zárt, lepecsételt borítékban tartalmaznia kell az ajánlati egységeket és csatolandók hozzá az ajánlott árak mintái, honi származásuknak igazolásával, valamint az ajánlati összeg 50 %-ának óvadékkul történt letételét igazoló adóhivatali nyugta.

Az ajánlatok a vármegyei iktató hivatalban 1913. évi január hó 31-ének déli 1 órájáig nyújthatók be.

Később érkező, vagy hiányosan telerakott ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok 1913. évi február hó 8-án, d. e. 10 órakor a vármegyei ház földszinti kistermében fognak nyilvánosan felbontatni, az ajánlatok feletti döntés azonban a kórházi választmány hatáskörébe tartozik.

Székesfehérvár, 1912. december 31.

Szűts Jenő,
ajspán.

Apróhirdetések.

Oljaj-utca 30-ik számú ház szabad kézből eladó, tudakozódní lehet Zámoly-utca 55-ik szám alatt. Ugyanott 3 baglya zabostakarmány eladó.

Egy urilakásnak megfelelő házhely Pirosalma-utca 2. sz. alatt eladó Bővebbet Csonka-utca 6. sz. a. Pehacker András kőműves mesternél.

Palotai-ut mentén a hármashid közölében egy szántóföld, kaszáló réttel együtt szabadkézből eladó. Tudakozódní lehet Schweininger Istvánnénál Alsókirálysor 23.

Méz, pergetett, tiszta, gyermekek legkedvebbje — 35 kiló egyben eladó. Sárpentele, Harmati Imre tanítónál.

Bérbeadó 2-kaszáló rét-és 2 szántó rét, Öreg-utca 32. sz.

Egy borjas tehén eladó, Zámoly-utca 11. szám alatt.

Varrógépjavitások

műhelyünkben gyorsan és szakemberi készséggel,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete.
Székesfehérvár, Nádor-utca, Töltényi-ház

Csak legyetek békében és vásároljatok RUDBÁNYAI IMRE kizárólagos posztókereskedésében. Székesfehérvár Nádor-utca.

LEGSZEBB ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianinó.

Egy angol szerkezetű két pedálos zongora, panczer konstrukció, panczer hanggerendával, moderátóval, 175 cm. hosszú, 145 cm. széles eladó.

Egy mahagóni pianinó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

ÚJDONSÁG
TÜNDÉR HARANGOK

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. Kovácsolt vasállványon, 15 összhangolt ezüstfémaengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, mesés ajándékkal együtt

csak 10 korona

Wagner a „Hangszer-Király”

országos elismert elsőrendű hangszerárúháza, Budapest József-körút 15.
Üväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Valódi szörme boák és muffok! — Olcsó trico ruhák! — Selyem-, szövet- és flanel blousok!

Divatos női és lányka kalapok, tollak és selymek! Férfi és női shevraut és box cipők!

GYERMEK CIPŐK!

KOVÁTS ANTAL
uri- és női divatarúháza. Városház-tér.

SZENT ISTVAN
ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.
Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikuttaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legfontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem elsőrendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzettségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

A melyentisztelt közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Nőlygek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

Gőzfürdő	—60
Gyermekek 10 évig	—30
Porcellán kád	1—
Cinkád	—80
Hideg-gyógyfürdő	—60
Iszapfürdő	2—
Szénasav-fürdő	2—
Sósfürdő	120

BÉRETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

Ifj. TÖGL GYULA,
rürdötulajdonos.

REPERETI SINGER VARRÓGÉP

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árszámítás ellen vizsgálva ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árszámítás ellen vizsgálva ismerhetők fel.

ÓVÁS!

Ami ki varrógépet akar vásárolni ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, melyeknek az a céljuk, hogy SINGER név alatt használt, vagy régebb rendszerű gépeket hoznak forgalomba. Inkább az vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszont elárúsítók útján, hanem saját tiszteletességünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek. Csak oly üzletekben melyek ezen címerével vannak ellátva, szereshetők az eredeti SINGER varrógépek.

Singer Co varrógéprészvénytársaságnak Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-fáleház.
Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.